

Przeszłość dla przyszłości

Filozofowanie fotografią

Archiwa związane ze sztuką współczesną stanowią przedmiot rosnącego zainteresowania, któremu towarzyszą różnorodne praktyki artystyczne, instytucjonalne i badawcze oraz rozwijana wokół nich refleksja teoretyczna. „Zwrot archiwalny”, odnotowany w humanistyce w ostatniej dekadzie XX wieku, wciąż zyskuje nowe odsłony w świecie sztuki i kultury, wpływając zarówno na praktyki artystyczne, jak i na sposoby interpretowania i upowszechniania wiedzy o przeszłości.

Cały tekst Karola JÓŹWIAKA można przeczytać w październikowym numerze „Kalejdoskopu” 10/2026.

Biedne obrazy

W filmie „Solaris mon amour” Kuby Mikurdy kosmosem Stanisława Lema jest mikroskop. Migają lampki, przesuwają się taśmy projektora, galopują obrazy. Okazuje się, że pozornie niedopasowane tematycznie materiały z archiwum Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi mówią więcej o Lemie, Kelvinie i Harey, a także o Zagładzie, niż opowiadałyby klasycznie dobrane archiwalia.

Cały tekst Łukasza MACIEJEWSKIEGO można przeczytać w październikowym numerze „Kalejdoskopu” 10/2026.

Selfie prapradziadka

To trochę zaskakujące, ale dopiero aktualne młode pokolenia są pierwszymi w historii, które mogą oglądać zdjęcia swoich prapradziadków. Poprzednie pokolenia, w tym moje, nie miały takiego komfortu. Archiwa zaginęły w odmętach wojen światowych, spłonęły w powstaniach, zaginęły przy deportacjach, ale też sam wynalazek fotografii jest na tyle młody, że załapali się na niego dopiero przodkowie żyjący pod koniec XIX wieku.

Cały tekst Marcina ANDRZEJEWSKIEGO można przeczytać w październikowym numerze „Kalejdoskopu” 10/2026.